

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

SYVENTÄVÄ KÄYTÄNNÖN HARJOITTELU OPINTOKIRJA

Valtioneuvoston asetuksessa 351/2011 tarkoitettu syventävä käytännön harjoittelu (30 op) sisältyen
hammaslääketieteen lisenssiaatin tutkintoon (330 op)

Itä-Suomen yliopisto
Hammaslääketieteen yksikkö

HAMMASLÄÄKETIETEEN YKSIKÖN OPINTOHALLINNON KIRJAUKSET

(opiskelija täyttää)

Opiskelijan nimi: _____

Hetu: _____ - _____

Opintojen aloitusvuosi: _____

Puhelin: _____

Sähköposti: _____

Harjoittelun aloittaminen edellyttää: *(opintohallinnon virkailija täyttää)*

Hammaslääketieteen yksikkö myöntää oikeuden aloittaa syventävä käytännön harjoittelu. Oikeuden myöntäminen edellyttää, että opiskelija on suorittanut hyväksytysti hammaslääketieteen lisensiaatin tutkintoon vaadittavat viiden vuoden opinnot

Opiskelijalta voi puuttua valinnaisia opintoja sekä kahden opintojakson opintosuoritus (*ei kliininen hoitoharjoittelu tai HAMSEM*). Opinnäytetyön valmistuminen ei ole edellytys harjoittelun aloittamiselle 1.8.2026 jälkeen.

Kaikki tutkintoon kuuluvat opinnot on suoritettu Kyllä ☐ ei ☐

Nimeä opintojaksot, joiden loppukuulustelu / suoritus puuttuu:

1. _____

2. _____

Hammaslääketieteen kokoavat seminaarit (HAMSEM) suoritettu, pvm: _____

Syventävän käytännön harjoittelun tavoitteena on hammaslääketieteen opiskelijan ammatillisten valmiuksien vahvistaminen. Tavoitteet pohjautuvat hammaslääketieteen lisensiaatin tutkinnon osaamistavoitteisiin (liite 1).

Tavoitteiden toteutumista arvioidaan palaute- ja arviointikeskusteluissa ja ne liittyvät syventävän käytännön harjoittelun hyväksymiseen yliopistossa.

Hammaslääketieteen liseniaatin osaamistavoitteet (Liite 1)

- I. Ammatillisuus
- II. Vaikuttava kliininen toiminta
- III. Potilaan hoito ja suun terveyden ylläpito
- IV. Hammaslääkäri yhteiskunnassa

Opiskelijan henkilökohtaisen mielenkiinnon ja kehittämisen kohteet harjoittelun aikana: *(opiskelija täyttää)*

Harjoittelun arvioitu aikataulu: *(opiskelija täyttää)*

Harjoittelu alkaa _____ harjoittelu päättyy _____

Harjoittelun vastuuopettaja (UEF): *(opettaja täyttää)*

Nimi: _____

Sähköposti: _____

Puhelin: _____

Harjoitteluoikeus: *(opintohallinnon edustaja täyttää)*

Harjoitteluoikeus myönnetty, pvm: _____

Harjoitteluoikeuden vahvistaa: _____

Syventävä käytännön harjoittelu hyvinvointialueella

Harjoittelu tapahtuu hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyskeskuksessa, työsuhteessa hyvinvointialueeseen. Opiskelija hakeutuu itse työsuhteeseen hyvinvointialueelle, joka on tehnyt sopimuksen Itä-Suomen yliopiston kanssa

Harjoittelun sisällöstä ja harjoittelua koskevista erityismääräyksistä on laadittu kirjallinen sopimus Itä-Suomen yliopiston ja hyvinvointialueen välillä: LIITE 1: Harjoittelun sisältö ja Harjoittelua koskevat erityismääräykset sekä liitteenä LIITE A ”Syventävää käytännön harjoittelun periaatteet”. Harjoittelun periaatteet (liite A) on lisäksi saatavilla Hammaslääketieteen Opintoyhteisössä <https://studentuef.sharepoint.com/sites/Hammasopintoyhteiso> (vaatii kirjautumisen).

Terveyskeskus pyrkii järjestämään ohjauksen siten, että harjoittelusuunnitelmassa mainitut tavoitteet on mahdollista saavuttaa. Hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyskeskuksen nimeämä vastuuohjaaja osallistuu harjoittelun arvioimiseen (väliarviointi ja loppuarviointi) sekä antaa palautteen koulukoulutusyksikölle.

Hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyskeskus:

Syventävän käytännön harjoittelun vastuuhenkilö (nimi ja tehtävä työyhteisössä):

Hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyskeskus nimeää harjoittelusta vastaavan ohjaajan (jäljempänä vastuuohjaaja), sekä varahenkilön (ovat toimineet vähintään kaksi vuotta päätoimisena hammaslääkärinä) ja tarvittaessa muita ohjaajia.

Vastuuohjaaja: _____

Puhelin: _____ sähköposti: _____

Vastuuohjaajan varahenkilö: _____

Puhelin: _____ sähköposti: _____

Harjoittelusuunnitelman vahvistus terveystieteiden keskuksessa

Olemme yhdessä perehtyneet harjoittelun tavoitteisiin (liite 1) sekä opiskelijan henkilökohtaisen mielenkiinnon ja kehittämisen kohteisiin (sivu 3).

Tarvittaessa kirjataan tarkennuksia harjoittelun tavoitteisiin:

Ennalta tiedossa olevat poissaolot ja syyt:

Syventävän käytännön harjoittelun kesto on 30 op, joka tarkoittaa viiden (5) kuukauden työskentelyä hammaslääkärin tehtävissä. Syventävää käytännön harjoittelua voi korvata 1–2 kuukautta työskentelemällä hammaslääkärin viransijaisena hyvinvointialueen terveystieteiden keskuksessa neljännen lukuvuoden jälkeen.

Kokopäivätyö tarkoittaa 30 tai sitä useamman tunnin työskentelyä viikossa. Jos opiskelija työskentelee vähintään 18,5 tuntia mutta alle 30 tuntia viikossa, on kyse puolipäivätyöstä.

Poissaolojen enimmäismäärä on 12 kalenteripäivää (vuosiloma, sairausloma, perhevapaat ym.) Tämän ylittävät poissaolot pidentävät harjoittelua.

Kirjallinen työsopimus työnantajan kanssa allekirjoitettu: ☐

(harjoittelun ajanjakso; vk työaika; koeaika; irtisanomisaika työsopimuslain mukaisilla perusteilla)

Vahvistamme harjoittelusuunnitelman:

Vastuuohjaaja: _____ pvm.: _____

Opiskelija: _____ pvm.: _____

Harjoittelun arviointi sekä palaute:

Terveyskeskus osallistuu harjoittelulle asetettujen tavoitteiden arviointiin.

Harjoittelun aikana vastuuohjaaja ja opiskelija pitävät ***tarvittaessa seurantapalavereja ja voivat laatia väliarvioinnin***, jotka opiskelija kirjaa ja vastuuohjaaja hyväksyy

Väliarviointi

Opiskelijan arvio omista vahvuuksista:

Opiskelijan arvio omista kehittämiskohteista:

Opiskelijan allekirjoitus: _____

Vastuuohjaajan allekirjoitus: _____

Pvm: _____

Loppuarviointi ja harjoittelun hyväksyminen

Harjoittelujakson lopuksi vastuuohjaaja ja opiskelija arvioivat harjoittelujakson osaamistavoitteiden toteutumista ja opiskelijan kehittymistä hammaslääkärin tehtävissä. Arvioinnissa hyödynnetään sekä opiskelijan harjoittelulle asettamia tavoitteita (sivu 3) sekä osaamistavoitteita (liite 1).

Opiskelija arvioi kuinka hän omasta mielestään on saavuttanut harjoittelulle asetetut tavoitteet, ja vastuuohjaaja arvioi kuinka opiskelija on saavuttanut harjoittelulle asetetut tavoitteet. Tämän jälkeen arviointeja käydään läpi yhdessä keskustellen keskittyen erityisesti niihin osa-alueisiin, joissa arvioinnit poikkeavat toisistaan.

Opiskelija kirjaa keskustelun yhteenvedon ja vastuuohjaaja hyväksyy harjoittelun allekirjoituksellaan.

Opiskelijan nimi: _____

I. Ammatillisuus

II. Vaikuttava kliininen toiminta

III. Potilaan hoito ja suun terveyden ylläpito

IV. Hammaslääkäri yhteiskunnassa

Loppuarviointi tehty ja harjoittelu hyväksytty terveyskeskuksessa:

Vastuuohjaaja: _____

Paikka ja pvm.: _____

Palaute koulutusyksikölle (terveyskeskuksen vastuunohjaaja täyttää)

Opiskelija ja TK-vastuunohjaaja antavat erikseen kirjallisen palautteen harjoittelujakson toteuttamiseen liittyvistä asioista ja tarvittavista jatkotoimenpiteistä.

Vastuunohjaaja: _____ Opiskelija: _____

Työyhteisöön perehdyttäminen:

Ohjaus, ohjaukselle varattu aika sekä muu yhteisön osallistuminen ohjaukseen:

Konsultointimahdollisuus:

Opiskelijan kliinisen työn seuraaminen ja tukeminen:

Arvio opiskelijan edistymisestä harjoittelujakson aikana:

Palaute hammaslääketieteen yksikölle:

Palaute koulutusyksikölle (opiskelija täyttää)

Opiskelija ja TK-vastuuohjaaja antavat erikseen kirjallisen palautteen harjoittelujakson toteuttamiseen liittyvistä asioista ja tarvittavista jatkotoimenpiteistä.

Opiskelija: _____ **Vastuuohjaaja:** _____

Työyhteisöön perehdyttäminen:

Ohjaus, ohjaukselle varattu aika sekä muu yhteisön osallistuminen ohjaukseen:

Konsultointimahdollisuus:

Opiskelijan kliinisen työn seuraaminen ja tukeminen:

Opiskelijan arvio henkilökohtaisten mielenkiinto-/kehittämisaikojen toteutumisesta:

Palaute hammaslääketieteen yksikölle:

Syventävän käytännön harjoittelun hyväksyminen Itä-Suomen yliopistossa

Harjoittelun hyväksyminen edellyttää:

- Opintokirjaan sisältyvät palautelomakkeet on täytetty terveystieteiden keskuksessa yhdessä vastuuharjoittajan kanssa.
- Arviointikirja lomakkeineen on palautettu harjoittelun vastuuopettajalle ja palautekeskustelu käyty yhdessä vastuuopettajan kanssa harjoittelun päättymisen jälkeen.
- Opiskelija on toimittanut palvelutodistuksen harjoittelun päättymisen jälkeen, josta voidaan tarkistaa seuraavat tiedot:
 - harjoittelun alku- ja loppupäivämäärä
 - kaikki poissaolopäivät
 - työaika, joka ilmoitetaan keskimääräisenä viikoittaisena työaikana

Palautekeskustelu vastuuopettajan kanssa:

Opiskelijan nimi: _____

Pvm.: _____

Palvelutodistus toimitettu ohjeen mukaan:

☐

Palautelomakkeet käsitelty:

☐

Harjoittelusta vastaava vastuuopettaja vahvistaa, että harjoittelulle asetetut tavoitteet on saavutettu ja harjoittelu hyväksytty:

Nimi: _____

Asema organisaatiossa: _____

HAMMASLÄÄKETIETEEN YLEINEN KLIININEN ARVIOINTI (LIITE 1)

Kansallisen kliinisen arvioinnin työryhmän (KLART) laatimat osaamistavoitteet perustuvat Association for Dental Education in Europe (ADEE) osaamistavoitteisiin. Osaamistavoitteet on tarkoitettu käytettäväksi kliinisen arvioinnin perustana. Lisäksi jokaisella koulutusyksiköllä voi olla näitä tarkentavia osaamistavoitteita.

I Ammatillisuus

1.1. Etiikka

Valmistuessaan hammaslääkäri:

- noudattaa yksittäisen potilaan ja väestöryhmien hoidossa terveydenhuollon eettisiä periaatteita
- kunnioittaa potilaiden ihmisarvoa ja kohtelee heitä yhdenvertaisesti ilman ennakkoluuloja ja syrjintää
- kunnioittaa potilaan itsemääräämisoikeutta, noudattaa salassapitovelvollisuutta ja käsittelee ammattitaitoisesti sähköisiä potilastietoja
- toimii viipymättä havaitessaan vaaroja tai haittoja työympäristössään
- käyttää ammattitaitoisesti sosiaalista mediaa ja digitaalista viestintää ottaen huomioon sekä oman että ammattikunnan maineen
- osaa ryhtyä asianmukaisiin toimiin auttaakseen taitamatonta tai epäeettisesti toimivaa kollegaa tai hänen potilaitaan

1.2. Lainsäädäntö ja muut ohjeet

Valmistuessaan hammaslääkäri:

- toimii hammaslääkärin toimintaa koskevan voimassa olevan lainsäädännön ja ohjeiden mukaisesti (potilasasiakirjat, tietoturva, potilasturvallisuus, infektiot)
- hallitsee säteilyturvalainsäädännön; osaa toimia itse ja ohjaa myös hoitotiimiä toimimaan säteilyturvalainsäädännön mukaisesti
- noudattaa markkinoinnissa alan yleisiä hyviä käytänteitä
- tuntee terveydenhuollon valvonnan

1.3. Ammatillinen käyttäytyminen

Valmistuessaan hammaslääkäri:

- omaa kokonaisvaltaisen potilaslähtöisen käsityksen hammaslääkärin ammatista
- toimii vastuullisesti ja potilaan edun mukaisesti edistäen hänen terveyttään
- osaa toimia oma-aloitteisesti, mutta tunnistaa oman osaamisensa rajat ja osaa tarvittaessa hakea tukea
- osaa valita ja priorisoida hoitovaihtoehtoja, jotka vastaavat nykyaikaisia hoitokäytäntöjä sekä sopivat yhteen hoitolinjausten ja käytössä olevien resurssien kanssa
- osaa kertoa potilaalle ymmärrettävästi diagnoosista, hoitovaihtoehtoista, hoidon kulusta, kustannusarvosta, hoidon ennusteesta ja mahdollisista riskeistä
- osaa seurata alan kehitystä ja kykenee arvioimaan omaa täydennyskoulutuksen tarvettaan
- osaa käyttäytyä kollegiaalisesti ja omalta osaltaan työyhteisönsä hyvinvointia edistävästi

II Vaikuttava kliininen toiminta

2.1. Näyttöön perustuva kliininen toiminta

Valmistuessaan hammaslääkäri:

- osaa käyttää työssään alansa ajantasaista, näyttöön perustuvaa tietoa
- omaa valmiuden kriittiseen tieteelliseen tiedonhakuun ja osaa käsitellä ja soveltaa hankkimaansa tietoa potilaan hoitoon

- osaa käyttää hammaslääketieteen peruskäsitteitä ja – termejä asianmukaisesti
- osaa yhdistää lääketieteen eri osa-alueiden näkökulmia hammas- ja suusairauksien syntyyn, diagnostiikkaan ja hoitoon
- osaa tuoda aktiivisesti tietonsa ja taitonsa työyhteisön käyttöön
- osaa kehittää osaltaan omaa toimintaympäristöään huomioiden ajantasaiset materiaalit ja välineistön
- tunnistaa ja osaa toimia asianmukaisesti kohdatessaan kaltoin kohdellun potilaan

2.2. Johtaminen, tiimityöskentely ja vuorovaikutus

Valmistuessaan hammaslääkäri:

- johtaa tehokkaasti hammashoitotiimin kaikkia jäseniä
- osaa kommunikoida ymmärrettävästi ja asiantuntevasti potilaan tai häntä edustavien tahojen, työyhteisön, sidosryhmien ja yleisön kanssa
- tunnistaa omat vahvuutensa ja kehittämistarpeensa omassa viestintätyöyhteisössä
- osaa työskennellä hoitotiimin kanssa huomioiden terveyden, turvallisuuden ja hygienian
- osaa toimia ammattimaisesti ja rakentavasti yhteistyössä hoitotiimin ja sidosryhmien sekä oman ammattikuntansa kanssa

2.3. Riskien hallinta

Valmistuessaan hammaslääkäri:

- edistää työympäristön turvallisuutta
- hallitsee aseptisen työskentelyn perusteet; osaa toimia itse ja ohjaa hoitotiimin toimimaan aseptisten työskentelyn periaatteiden mukaisesti
- osaa hoitaa akuuteissa tilanteissa lähetekäytännöt ja lääkkeiden määräämisen
- tunnistaa ja osaa toimia hammaslääkäriin ammatin terveysriskit huomioiden
- toteuttaa riskiarviointia työyksiköissä ja raportoi potilas- ja työturvallisuuspoikkeamista osaa toimia vastaanotto toiminnan yhteydessä ilmenevissä hätätilanteissa sekä osaa luoda ennakoivan ja toteutettavissa olevan toimintamallin mahdollisten hätätilanteiden varalle (laadunseuranta)
- osaa arvioida hammasteknisten töiden laatua

III Potilaan hoito ja suun terveyden ylläpito

3.1 Kliininen tutkimus ja diagnostiikka

Valmistuessaan hammaslääkäri:

- osaa selvittää ja kirjata olennaiset esitiedot potilaan yleisterveydentilasta sekä yksityiskohtaiset tiedot suun terveyden nykytilasta, hoitohistoriasta ja niihin vaikuttavista tekijöistä
- osaa tutkia potilaan, käyttää diagnostisia apuvälineitä ja tehdä tai järjestää tarpeelliset lisätutkimukset
- osaa kirjata statuksen asianmukaisesti
- osaa tehdä diagnoosin perustuen anamneesiin, kliiniseen tutkimukseen, tarpeellisiin lisätutkimuksiin sekä tutkittuun teoreettiseen tietoon tai vahvaan kokemukselliseen näyttöön (evidence-based)
- osaa konsultoida tarpeen vaatiessa

3.2 Hoidon suunnittelu

Valmistuessaan hammaslääkäri:

- tunnistaa ja osaa arvioida elämäntilanteen ja kehityksen merkityksen ihmisen käyttäytymiseen
- osaa laatia hoitosuunnitelman potilaan kokonaistilanteeseen sopivaksi huomioiden iän, yleisterveydentilan sekä hoitoon liittyvät sosiaaliset ja psykologiset tekijät
- osaa suunnitella realistisen hoitoaikataulun huomioiden toimenpiteiden kiireellisyysjärjestyksen
- osaa tehdä ja kirjata diagnoosiin perustuvaan hoitosuunnitelmaan pohjautuvan hoitopäätöksen ja kustannusarvion käyttäen yleisesti hyväksyttyjä hoitovaihtoehtoja yhteisymmärryksessä potilaan kanssa

- osaa analysoida omahoidon merkityksen osana hoitosuunnitelmaa
- tuntee tupakka- ja nikotiinituotteiden, alkoholin, lääkkeiden ja ravinnon merkityksen ja huomioi tekijät hoidon suunnittelussa
- tunnistaa oman osaamisensa rajat ja osaa lähettää potilaan tarvittaessa asianmukaiseen jatkohoitoon

3.3. Potilaan hoito, hyvän suun terveyden saavuttaminen ja ylläpito

Valmistuessaan hammaslääkäri:

- tunnistaa potilaan hoitotilanteeseen liittyvän kivun, pelon ja stressin sekä osaa käyttää niiden hallinnassa asiaankuuluvaa toimintatapoja, tarvittaessa lääkitystä
- osaa hoitaa potilaan suun sairauksia tehokkaasti ja turvallisesti pyrkien parantamaan potilaan terveydentilaa ja elämänlaatua
- osaa käyttää näyttöön perustuvia ja hammaslääkärikunnan yleisesti hyväksymiä materiaaleja ja hoitokeinoja
- osaa antaa välittömän ensiavun hammas- ja suusairauksissa, suun ja kasvojen alueen traumaissa sekä antamaansa hoitoon liittyvissä tilanteissa
- ohjeistaa potilasta ylläpitämään suun terveyttä ja saavutettua hoitotulosta
- osaa todentaa hoidon tulokset ja potilaan vasteen hoidolle sekä luoda antamalleen hoidolle ennusteen
- osaa arvioida antamansa hoidon laatua
- hallitsee ajankäytön kliinisessä työssä

IV Hammaslääkäri yhteiskunnassa

4.1 Suun terveys osana yhteiskuntaa ja terveydenhuoltoa

Valmistuessaan hammaslääkäri:

- osaa toimia suun ja muun terveyden puolestapuhujana suhteessa potilaisiin, erilaisiin organisaatioihin ja yhteisöihin sekä poliittisiin päättäjiin myös terveydenhuollon ulkopuolella
- osaa kuvata suun terveydenhuollon järjestämistavat, palvelujen tarjoamisen ja erilaiset korvaus- ja maksujärjestelmät sekä yleiset terveydenhuollon järjestämisen tavat
- osaa keskustella näistä suhteessa oikeudenmukaisuuteen (julkinen ja yksityinen), tasapuoliseen hoitoon pääsyyn sekä hoidon laatuun ja tuloksiin
- osaa kuvata suun terveyden osana terveystaloutta sekä kansanterveysstrategioita
- osaa pohtia erilaisia esimerkkejä terveystalouden muutoksista paikallisella ja kansallisella tasolla suhteessa terveyden edistämiseen
- osaa keskustella terveydenhuollon yhteistyön periaatteista paikallisissa yhteisöissä
- osaa kuvata olemassa olevat urapolut sekä koulutusmahdollisuudet

4.2 Väestön terveyden edistäminen ja sairauksien ehkäiseminen

Valmistuessaan hammaslääkäri:

- tuntee kansanterveysongelmiksi tunnistetut suu- ja muut sairaudet sekä niiden yhteiset riskitekijät
- osaa keskustella terveyteen vaikuttavista sosiaalisista tekijöistä sekä terveyteen liittyvästä eriarvoisuudesta
- ymmärtää terveystalouden muutoksen tärkeyden sekä sen menetelmät ja rajoitukset väestötasolla
- osaa kuvata ja toteuttaa moniammatillisia lähestymistapoja sairauksien ennaltaehkäisyyn ja terveyden edistämiseen yksilö- ja väestötasolla, myös muiden kuin suun terveydenhuollon ammattilaisten kanssa
- osaa kertoa esimerkkejä tehokkaista kansanterveysinterventioista
- osaa kuvata väestön suun terveyden arviointia, mukaan lukien epidemiologiset tutkimukset
- osaa keskustella kansallisista ja globaaleista suun terveyden kehityssuunnista sekä poliittisista, sosiaalisista ja taloudellisista suuntauksista ja niiden vaikutuksesta terveyteen
- osaa ottaa kantaa tutkimustarpeisiin, joita tarvitaan suun terveyden edistämiseksi, sairauksien ehkäisemiseksi ja terveydenhuollon järjestämiseksi